

id: SI_009

model: openai/gpt-5.4-mini

seeds:

04_risiko: sårbarhet

03_relasjon: makt

05_handling: implementer

01_perspektiv: strategisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_009

Seeds: strategisk | langsiktig | makt | sårbarhet | implementer

Magnus bør **ikke** velge mellom “kjør” og “vent”. Den strategiske veien er en **tredje modell: kontrollert, reverserbar pilot med eksplisitt politisk risikoeierskap**. I offentlig sektor er “akseptert risiko” bare forsvarlig når den er **kollektivt besluttet, avgrenset, dokumentert og kan stoppes**.

1) Grånyanser: kategoriser risiko i 4 nivåer

Lag en enkel matrise:

- **Rød:** lovstridighet/ukjent databruk uten avgrensning → stopp
- **Gul:** juridisk usikkerhet, men lav skade og sterk kontroll → kan piloteres
- **Grønn:** klar hjemmel, standard sikkerhet → implementer
- **Svart:** uakseptabel konsekvens ved feil → aldri pilot

Dokumentér for hver risiko: sannsynlighet, konsekvens, tiltak, rest-risiko, og **hvem som eier risikoen**. Forsvarlighet krever at ledelsen sier: “Vi forstår usikkerheten, vi aksepterer den, og vi har satt rammer.”

2) Ansvar: tving frem kollektiv vurdering

Opprett et **tverrfaglig beslutningsnotat** med signaturfelt for juridisk, IT-sikkerhet, fagansvarlig og politisk nivå. Bruk et fast møte:

“Risiko- og beslutningsmøte for pilot”

Målet er ikke enighet, men **dokumentert dissens**: hvem anbefaler hva, på hvilket grunnlag, og hva er resterende risiko.

3) Leverandør: krev tilbakekrav

Minimum i kontrakt:

- **DPA/databehandleravtale** og formålsbegrensning
- **Revisjonsrett / tredjepartsrapport** (f.eks. SOC 2/ISO 27001-vedlegg)
- **Varslingsplikt** ved avvik og modellendringer
- **Sletting/retur av data**
- **Indemnisering** for brudd på leverandørens erklæringer
- **Exit-klausul** uten store kostnader ved usikkerhet

4) Minimal pilotstandard

Pilot skal være:

- **Begrenset datamengde** og lav-risiko use case
- **Ingen automatiserte enkeltvedtak**
- **Menneske-i-løkken**
- **Logging, tilgangsstyring, test av feilmodus**
- **Stop-kriterier** før start

5) Politisk språk

Si:

“Valget er ikke om vi tar risiko, men hvem som eier den. Jeg kan levere en pilot med avgrenset skadeflate innen X uker, eller vente på uavklart rettstilstand med risiko for stagnasjon. Jeg ber om et politisk risikovedtak.”

6) Tidskompromiss

Kjør **forberedende fase 4-6 uker**: risikokart, kontrakt, DPIA/arkitektur, stop-kriterier, ansvarsmatrise. Deretter pilot i 8-12 uker.

Neste steg:

1. Sett opp beslutningsmøte med juridisk + IT-sikkerhet + linjeleder innen 7 dager.
2. Be leverandøren om skriftlig vedlegg med revisjon, sletting, sikkerhet og exit.
3. Legg en 1-sides politisk sak med tre valg, rest-risiko og anbefalt pilotramme.